

ReforMeter

RIA Institutionalization Reform Assessment Report

ISET Policy Institute

November, 2023

The USAID Economic Governance Program Grant Activity: Support to the Reform Progress Tracking - ReforMeter

DISCLAIMER: This report is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents of this report do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

Table of Contents

About the RIA Institutionalization Reform.....	3
ReforMeter Methodology	3
Assessment of the Reform Implementing Institutions’ Progress.....	4
Stakeholder Assessment	6
Public-Private Dialogue	7
Reform Tracking Indicators	11
1. Number of Conducted Regulatory Impact Assessments (RIAs)	11
1.1 Conducted Regulatory Impact Assessments (RIAs) per Year	11
1.2 Number of Conducted RIAs by Author	12
1.3 Governmental Organizations that Have Conducted RIAs	12
1.4. Number of RIAs by Policy Areas	13
1.5 Share of Publicly Available RIAs	14
2. Changes to Laws, to which the Mandatory RIA Requirement Applies.....	15
Annex 1. Stakeholder Survey Questionnaire.....	18
Annex 2. RIA Institutionalization Reform II PPD Event Presentations	19

About the RIA Institutionalization Reform

Regulatory Impact Assessment (RIA) is a process of evidence-based policymaking, which helps in designing better regulations. This process creates evidence for political decision-makers on the advantages and disadvantages of proposed policies by assessing their potential impacts. The results are summarized and presented in the Regulatory Impact Assessment (RIA) report.

Therefore, the RIA Institutionalization Reform aims to incorporate this mechanism into the practice of policy planning, design, and implementation in Georgia. Institutionalization implies making the RIA mechanism a part of the everyday routine of policymaking at all levels, including ministries, agencies, and parliamentary committees. Additionally, institutionalization implies establishing procedures, rules, and a set of logical steps to be followed while preparing policy proposals.

Georgian legislation already contains provisions pertaining to the RIA and its methodology. The Ordinance No. 35 of the Government of Georgia of 2020 “On the Approval of Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology (hereinafter “RIA Methodology”)” establishes the criteria for a reasonable regulation and the obligations relating to the RIA assessment's substance and procedures¹. Given the high inflow of draft normative acts in Georgia and the current limited capacity and resources, this methodology exclusively introduces an obligation to conduct RIAs on pre-defined amendments made to twenty laws that the government has designated as having the potential to substantially affect society and the economy.

The resolution indicated above is the primary component of the legal framework for RIA institutionalization reform. The reform also involves capacity building, institutional setup, and infrastructural components, which are covered in depth in the relevant sections below..

ReforMeter Methodology

Under the ReforMeter project reform assessment is conducted through three distinct tools:

1. **Government survey** evaluates government progress in reform implementation across four domains: legal framework; infrastructure and budget; institutional setup; and capacity development. The survey measures government’s progress in achieving the stated reform objectives on a scale of 0% to 100%.
2. **Stakeholder survey** is used to assess reform implementation progress across four dimensions: reform content and adequacy; current performance; reform implementation progress; and expected outcomes. The stakeholder survey sets scores on a scale from 1 to 10 for each dimension (the stakeholder questionnaire is attached as Annex I). It is crucial that the stakeholder survey includes every stakeholder who participates in the Public-Private Dialogue (hereinafter PPD), except for the agencies implementing the reform .
3. In addition, there are **economic indicators** identified in relation to the expected outcomes of the reform and they are used to evaluate its progress.

RIA Institutionalization Reform assessment combines all the above-mentioned tools. In addition, in contrast to previous assessments, this report also includes a quantitative analysis of the government survey.

---

¹ Resolution No. 35 of 2020 of the Government of Georgia “On the Approval of Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology”, available at:
<https://www.matsne.gov.ge/ka/document/view/4776100?publication=0>

The responsible government institutions' progress in the reform implementation was evaluated against critical milestones that were initially planned to be achieved as identified based on desk research and consultations with key stakeholders of the reform.

The second assessment of the RIA Institutionalization Reform was conducted on October 26, 2023. Within the framework of the ReforMeter project, it is planned to continue PPD meetings to discuss progress of the reform.

Assessment of the Reform Implementing Institutions' Progress

There are several institutions implementing RIA Institutionalization Reform in Georgia. The process has been championed by the Ministry of Economy and Sustainable Development (MoESD) of Georgia. The Economic Policy and Regulatory Impact Assessment Division at MoESD specializes in issues related to Regulatory Impact Assessment and assists different state institutions in the preparation of RIA reports. Furthermore, according to the new RIA Methodology adopted by the Government in 2020, the Parliamentary Secretary of the Administration of the Government of Georgia (GoG) has been assigned the core role of quality assurance of the RIA reports prepared by the governmental bodies. Additionally, the Parliamentary Budget Office (PBO) possesses specific authority regarding the RIA assessment procedure. Considering the decentralized nature of the RIA institutionalization reform, every state institution involved in policymaking has a role in the reform implementation process. **Table 1** below provides a detailed overview of the main reform activities and their status as of October 2023.

Table 1: Reform activities and their status

	Implemented	Ongoing, planned or potential
Legal Framework	<ul style="list-style-type: none"> • Creating legal framework for RIA institutionalization. 	<ul style="list-style-type: none"> • Expanding the scope of mandatory requirements for preparing RIAs (potential).
Institutional Setup	<ul style="list-style-type: none"> • Distributing reform enforcement and oversight roles between state institutions; • Establishing the RIA Support Platform. 	<ul style="list-style-type: none"> • Preparation of the methodology for RIA report quality assurance (the last phase of implementation). • Preparation of RIA SME Test methodology (the last phase of implementation).
Infrastructure and Budget	<ul style="list-style-type: none"> • Publishing RIA reports on the MoESD and PBO websites. 	<ul style="list-style-type: none"> • Development of the RIA Portal (planned).
Capacity Building		<ul style="list-style-type: none"> • Civil servant training on RIA methodology (ongoing); • Pilot testing of the RIA support tools (planned); • Preparing RIAs in the framework of the RIA Support Platform (ongoing).

Source: Desk research, authors' analysis

A qualitative assessment of the reform's progress reveals that there are certain activities envisioned within the reform's framework, which have already been completed. The RIA Methodology, approved in 2020, lists twenty legislative acts, amendments to which are mandatorily subject to RIAs². Potentially, in the future there might be more legislative acts to be listed under the RIA Methodology document. Furthermore, the mandatory preparation of RIAs can be introduced not only in relation to changes proposed by the government, but also in the context of changes proposed by the Georgian Parliament.

Regarding the institutional setup, the responsibilities of enforcing and overseeing the reform process are shared among the Government Administration, the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia (MoESD), and the Parliamentary Budget Office (PBO). Furthermore, RIA Support Platform has been established with the assistance of the USAID Economic Governance Program. This platform is comprised of three impartial experts and it aids state institutions in the development of RIAs. Lastly, the methodologies for RIA SME Test and RIA quality assurance are nearing completion.

The infrastructure component refers to the potential for the public to have access to the final RIA reports. Several completed RIA reports have already been uploaded to the websites of accountable state institutions, such as MoESD and PBO; however, the complete collection of publicly accessible

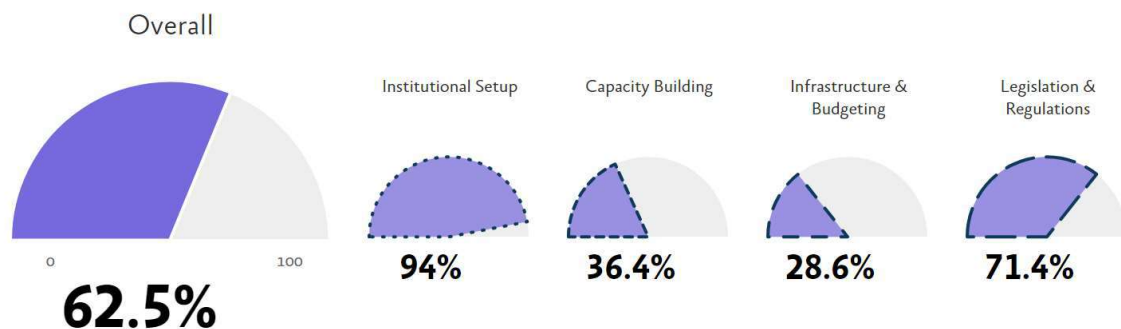
² Resolution No. 35 of 2020 of the Government of Georgia "On the Approval of Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology", available at: <https://www.matsne.gov.ge/ka/document/view/4776100?publication=0>

reports cannot be viewed as a unified database. With this objective in mind, RIA Portal, which will display all RIAs accessible to the public, is to be developed.

Capacity building is another noteworthy component of the reform’s assessment. Notwithstanding the requirements stipulated in the RIA Methodology, the quantity of executed RIAs is still relatively low. One contributing factor to this is the limited capacity in state institutions to execute RIAs. Furthermore, besides lacking capacities, state institutions also seem to have low motivation to develop RIA reports. The ongoing task in this regard is to train civil servants in executing RIAs. In addition to this, with the engagement of state institutions, it is planned to pilot methodologies of the RIA SME Test and the RIA quality assurance. Conducting more RIAs through the established RIA Support Platform is also critical. Thus far, only two RIAs have been conducted within the framework of this platform.

In accordance with the findings of a survey of reform implementing agencies, 62.5% of planned activities have already been completed, as shown in the **Figure 1** below. Activities scheduled under the scope of institutional setup showed the highest implementation rate (94%). The rate of implementation of the activities under the legal framework is high as well (71.4%). A delay has been identified in activities planned under the capacity development (36.4%) and infrastructure and budget (28.6%) components (**Figure 1**).

Figure 1. Assessment of the reform implementing institutions’ progress³

Stakeholder Assessment

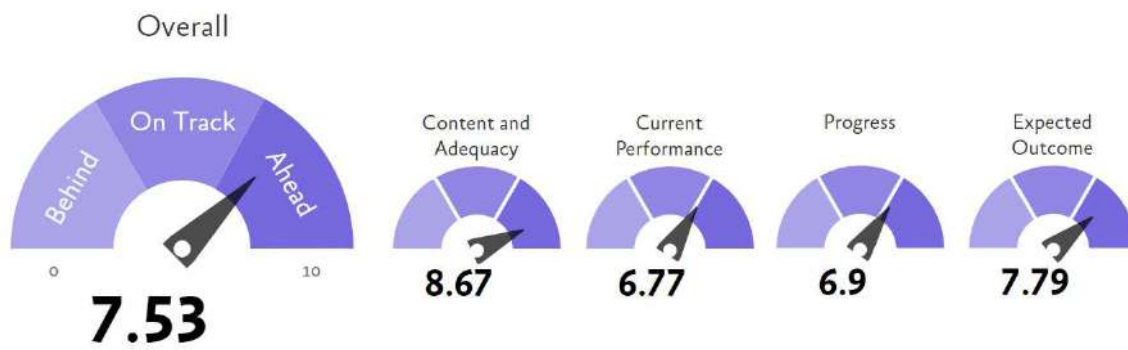
The second PPD event on the RIA Institutionalization Reform was attended by the reform’s all key stakeholders, such as the Parliamentary Secretary of the Administration of the Government of Georgia, representatives of the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia, Ministry of Finance of Georgia, Ministry of Justice of Georgia, Parliament of Georgia, including parliamentary committees, Parliamentary Research Center, and Parliamentary Budget Office (PBO). Private sector stakeholders were represented from international, research, non-governmental, consulting organizations and business associations, together with RIA experts.

Overall, stakeholders (besides reform implementing state entities) assessed the RIA Institutionalization Reform with a score of 7.32, showing strong performance. Significantly, the evaluation in each assessment category also showed strong performance. The highest results were

³Appropriate scores have been assigned to the four domains of reform progress assessment, with consideration given to the quantity and complexity of activities encompassed within each domain. The distribution of the scores was as follows: Legal framework - 45%; Institutional setup - 15%; Infrastructure and budget - 20%; Capacity development - 20%.

documented in reform content and adequacy, as well as expected outcomes. The reform progress and the current performance were evaluated with relatively low scores.

Figure 2. Results of stakeholder survey on RIA Institutionalization Reform as of the second PPD

Public-Private Dialogue

This section of the report summarizes key remarks made by 2nd RIA Institutionalization Reform PPD participants:

- In her opening speech, Nino Chokheli, Deputy Chief of Party of the USAID Economic Governance Program, provided an overview of the RIA institutionalization reform, with particular emphasis on the significance of the approval of the RIA Methodology. This methodology mandates that RIA is obligatory for changes made to the listed 20 laws. Ms. Chokheli underlined the consistent involvement of the USAID in the process of RIA institutionalization through various mechanisms. Ms. Chokheli highlighted a significant initiative by the USAID Economic Governance Program, which is the creation of a RIA support platform. This platform is designed to assist public agencies in the preparation of high-quality RIAs. Within this framework, two RIAs have already been conducted. Additionally, the program has supported the establishment of a methodology for quality assurance of RIAs. The aim of the latter methodology is to enhance the efficiency, independence, and robustness of conducted RIAs.
- Vakhtang Bachiashvili, Parliamentary Secretary of the Government of Georgia (GoG), briefly addressed the government's engagement in the process of RIA institutionalization. He placed particular emphasis on the significance of approving the RIA Methodology document. Mr. Bachiashvili underscored that in his capacity as the Parliamentary Secretary of the GoG, he ensures that any necessary changes requiring RIA are supported with such assessments. Mr. Bachiashvili also highlighted the importance of developing a methodology for RIA quality assurance. This methodology is designed to be a neutral document, based on international best practices. It serves as a means to guarantee the provision of high-quality RIAs, thus enhancing the overall effectiveness and reliability of the regulatory impact assessment process.
- During the next segment of the meeting, Levan Tevdoradze, Senior Researcher at ISET Policy Institute, presented the assessment of the current state of the RIA institutionalization reform as part of the ReforMeter Project. He provided an overview of the status of the activities carried out under the reform, the results of the Government Survey, and the key indicators used to measure progress in RIA institutionalization reform.
- Davit Keshelava, Lead Economist at ISET Policy Institute, presented the newly developed RIA SME test methodology. He explained that this methodology places specific focus on legislative changes that might disproportionately affect small and medium-sized businesses and aims to identify ways to mitigate such impacts. Mr. Keshelava emphasized that the SME test is not an additional burden in the RIA process; instead, it serves as a valuable tool to guide RIA drafters in paying closer attention to the potential effects of legislative changes on the business sector. Mr. Keshelava also highlighted that the SME test is recognized internationally as an effective tool for conducting RIAs and noted its significance in the context of Georgia, where small and medium-sized enterprises play a substantial role in the business sector. This recognition underscores the importance of considering the specific needs and impacts on SMEs in the regulatory impact assessment process.
- Maka Chitanava, expert of the RIA support platform and Deputy Director of Operational Research Institute (ORI), delivered a presentation on mechanisms for RIA quality assurance. Her presentation placed special emphasis on the newly developed RIA quality assurance manual, which is now in its final form and is ready for a pilot implementation.

Ms. Chitanava explained that this manual is based on guidelines from the European Commission and is organized into four key directions:

- How comprehensive is the presented assessment?
- How reliable is the presented evidence?
- Were stakeholder consultations conducted while drafting the report?
- How clear is the presented report?

The four listed directions in the RIA quality assurance manual are evaluated using a point-based system, and this evaluation process is conducted by a dedicated council for RIA quality assurance. This council consists of three members, and the suggested composition includes one member from the government administration along with two independent experts.

Ms. Chitanava emphasized that the initiation of the RIA institutionalization does not signify the completion of the reform process. There is always a room for improvement. To ensure the ongoing advancement of this process, it is crucial to assess the quality of the conducted RIA. She pointed out that the RIA should be conducted at the initial stage of introducing legislative changes, and it should be consistently evaluated to determine whether the predicted results have been realized.

- Tea Loladze of the MoESD, noted that the RIA reform is at an active stage of development. It was emphasized that, among Eastern Partnership countries, Georgia is a leader in RIA institutionalization. Ms. Loladze once again emphasized the importance of RIA SME test as a great majority of enterprises in Georgia are small and medium-sized. Consequently, studying the impact of the introduced regulation on SMEs is crucial.
- Shorena Kakhidze, from the Parliamentary Budget Office (BPO), highlighted that the process of RIA institutionalization is still in progress, and there is much work to be done to fully accomplish this task. She underlined the importance of institutionalizing RIA not only within the government but also within the Georgian parliament. Ms. Kakhidze pointed out that there have been several waves of training sessions focused on the significance of RIA for representatives of Georgian ministries. Moreover, she mentioned that more educational activities are planned in this regard. These initiatives are essential for building awareness and capacity within the government and ensuring that RIA becomes an integral part of the legislative and policy-making process.
- Maia Guntsadze, Regulatory Impact Assessment Monitoring Advisor at the USAID Economic Governance Program, highlighted that the ongoing process of RIA institutionalization has transitioned from being managed by donors to being under the patronage of the state. Ms. Guntsadze underscored that during the initial stages of the reform public agencies lacked analytical and research departments capable of conducting RIAs. In response, donors, including USAID, supported the public sector in building capacity in this area. As an example of such support, Ms. Guntsadze mentioned that by the time of PPD discussion the Program was conducting trainings in Cost-Benefit Analysis (CBA) techniques for representatives of the Parliamentary Budget Office. Furthermore, Ms. Guntsadze noted that at this stage the Program has supported the preparation of RIAs and Cost-Benefit Analyses (CBAs) for several significant economic reforms currently being implemented in Georgia.
- At the end of the meeting, a discussion was held among the stakeholders. It was emphasized that it is necessary to expand the current scope of the RIA methodology, suggesting that it should cover a broader range of legislative acts and not be limited solely to the 20 laws currently listed. Importance of creating a dedicated portal by public agencies for RIAs was also highlighted. It was further stated that it was significant to conduct ex-

post Regulatory Impact Assessments (RIAs) as they serve as a tool for evaluating the actual impact of regulations after they have been implemented.

- Attendees additionally emphasized the need for conducting not only ex-post Regulatory Impact Assessments (RIAs) but also implementing a medium-term evaluation of the impacts of enacted regulations. Participants agreed that it is necessary to present future evaluations in concise documents (3 to 5 pages), moving away from lengthy assessment reports. Finally, it was recommended to monitor whether the alternatives proposed in Regulatory Impact Assessments (RIAs) were actually implemented in practice to track whether the recommendations and alternatives presented in RIAs are put into action, ensuring that the intended policy changes are realized as intended.

Reform Tracking Indicators

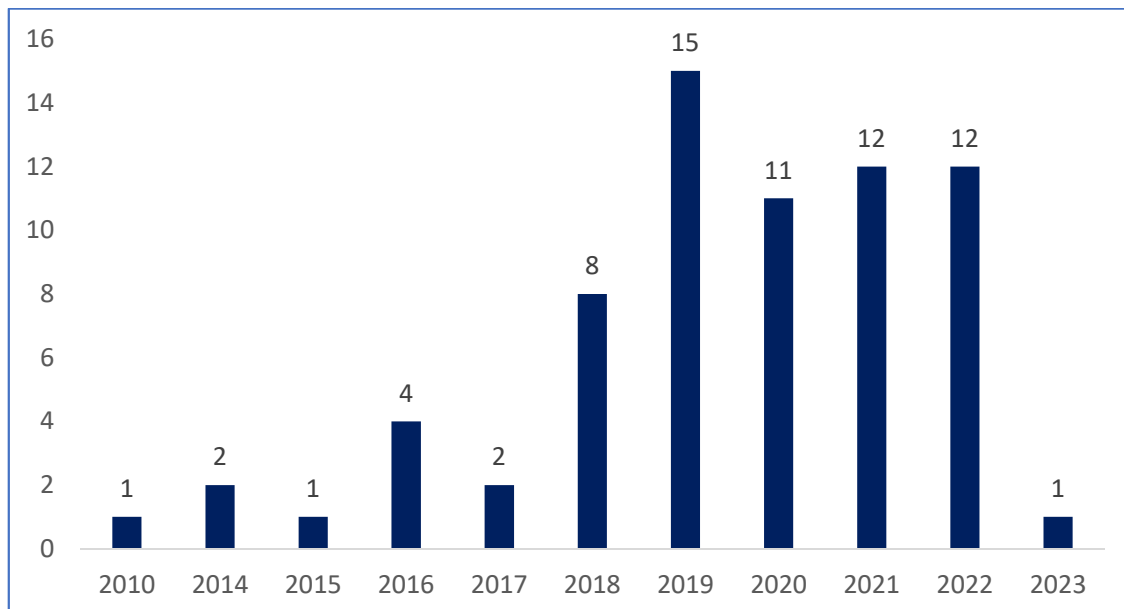
Reform tracking indicators evaluate the degree of Regulatory Impact Assessment (RIA) institutionalization within a country. They examine the frequency of RIA instrument utilization and the involvement of government entities in the preparation of RIAs. The quantitative analysis presented below also observes the implementation of the 2020 governmental ordinance - "On the Approval of Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology." This analysis aims to determine whether RIAs are conducted for all regulatory changes that are mandated to undergo the RIA process according to the approved RIA Methodology.

1. Number of Conducted Regulatory Impact Assessments (RIAs)

1.1 Conducted Regulatory Impact Assessments (RIAs) per Year

The number of conducted Regulatory Impact Assessments (RIAs) serves as a crucial indicator for observing the dynamics of institutionalization in the country. **Graph 1** illustrates that the annual count of conducted RIAs showed an upward trend during the reporting period (2010-10.2023), while the growth rate exhibited fluctuations. Notably, the number of conducted RIAs substantially increased after 2018. Despite the approval of the RIA methodology document in 2020, the number of conducted RIAs has shown stagnation in recent years (2019-2022). The peak in the number of conducted RIA documents occurred in 2019, totaling 15. As of October, only one RIA document is available in 2023. Nevertheless, based on our information, an increase in published documents is anticipated by the end of the year. This dynamic suggests that the process of RIA institutionalization in the country is ongoing and far from concluded. **The preparation of RIAs has not yet become an integral part of the policy and law-making processes in the country.**

Graph 1: Number of Conducted RIAs per Year (2010-10.2023)

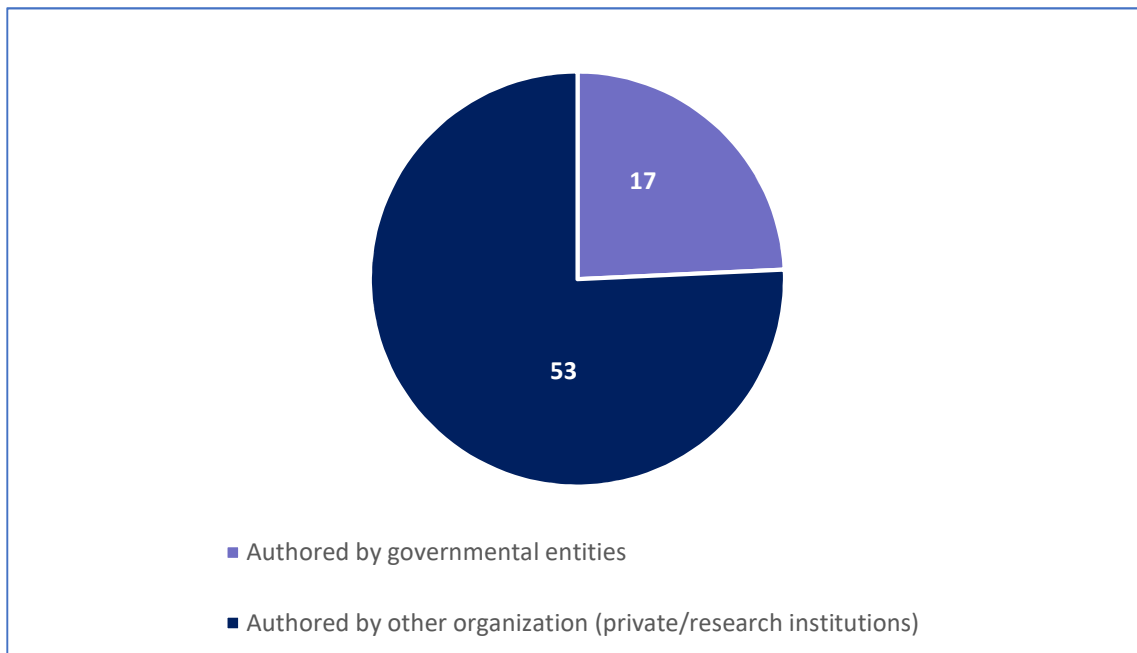

Source: Authors' calculations

1.2 Number of Conducted RIAs by Author

Given the fact that donor organizations have played a significant role in the early stages of RIA institutionalization, **a considerable portion of existing RIAs has been developed under the donor-funded projects by private institutions or research centers.** Consequently, it is interesting to categorize conducted RIAs by their authors, to observe initiatives by public institutions in the realm of RIA preparation. **Graph 2** illustrates that the majority of conducted RIAs are attributed to private institutions, **signaling a relatively low level of institutionalization.**

Graph 2: Number of conducted RIAs by Authors (2010-10.2023)

Source: Authors’ calculations

1.3 Governmental Organizations that Have Conducted RIAs

As previously mentioned, the primary objective of institutionalization is to integrate the process of conducting Regulatory Impact Assessments (RIAs) into the policymaking and legislative procedures at both executive and legislative levels of the government. Therefore, it is crucial to analyze not only the overall number of conducted RIAs but also to monitor the governmental institutions that authored them. **Table 2** presents the governmental entities that have authored RIAs to date. It is evident that **predominantly executive and regulatory bodies engage in the practice of conducting RIAs.** Among the executive bodies, the Ministry of Economy and Sustainable Development (MoESD) of Georgia has conducted the highest number of RIAs. Such an involvement of MoESD in the process of RIA-making is explained by a dedicated division in the ministry that specializes in RIAs. Such a trend is anticipated to persist in the future, as according to the RIA methodology document the responsibility for mandatory RIAs for changes enacted in the specified 20 laws falls solely under the competence of the executive branch, not the legislative branch.

Table 2. Governmental Organizations, which have authored RIAs (2010-10.2023)

	Environmental Protection and Natural Resources Committee	
--	--	--

Parliament of Georgia	Healthcare and Social Issues Committee	6
	Sports and Youth Issues Committee	
	Human Rights and Civil Integration Committee	
	Education and Science Committee	
	Parliamentary Budget Office	
	Georgian Parliamentary Research Center	
Government of Georgia	Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia	11
	Ministry of Internally Displaced Persons from the Occupied Territories, Labor, Health and Social Affairs of Georgia	
	Insurance State Supervision Service of Georgia	
	Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia	
	Ministry of Justice	

Source: Authors' calculations

1.4. Number of RIAs by Policy Areas

The distribution of Regulatory Impact Assessments (RIAs) across policy areas reveals that the highest number of conducted RIAs (13 reports) was recorded in the **energy sector**. Following closely are the labor market and agriculture. **Table 3** summarizes the count of RIAs across different policy areas.

Table 3: Number of RIAs by Policy Areas (2010-10.2023)

Policy Area	Number of Conducted RIAs
Energy	13
Labor Market	9
Environmental Protection	7
Agriculture	7
Private Sector Development	6
Tax Policy	6
Social Policy	5

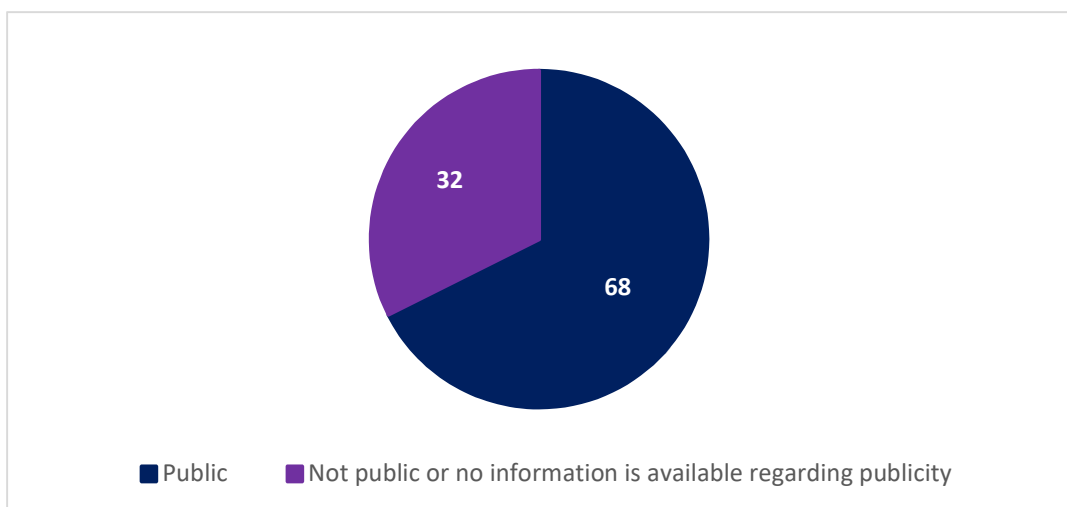
Public Policy	3
Healthcare	3
Human Rights Protection	2
Capital Market	2
Spatial Planning	2
Transport Policy	2
Tourism	2
Communications	1
Sport	1

Source: Authors' calculations

1.5 Share of Publicly Available RIAs

Transparency plays a crucial role in ensuring the effectiveness of the regulatory impact assessment process. It is imperative that conducted Regulatory Impact Assessments (RIAs) are easily accessible to interested parties. **Graph 3** illustrates that the **majority of conducted RIAs are publicly available**. Nevertheless, 32% of the conducted RIAs either are not public or lack available information regarding their publicity.

Graph 3: Share of Publicly Available RIAs (%)

Source: Authors' calculations

2. Changes to Laws, to which the Mandatory RIA Requirement Applies

In addition to the number of RIA documents developed, ReforMeter also monitored the implementation of the governmental ordinance "On the Approval of the Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology," adopted in 2020. As this document states, it is obligatory to submit RIAs when preparing draft laws on amendments to twenty legislative acts⁴. There are, however, some exceptions to this obligatory requirement. For instance, commitment to prepare RIA does not apply to a draft law if it is an accompanying draft and does not include issues, which are not covered in the main draft. However, if an accompanying draft covers issues which are not covered in the main draft, preparation of RIA is obligatory. Draft laws which present technical and temporary changes to listed twenty legislative acts are also exempt from obligation to prepare RIAs. That said, we are interested in monitoring those draft laws, to which the mandatory requirement to prepare RIAs applies.

Graph 4 illustrates that between January 2022 and September 2023, a total of 44 draft amendments to the listed 20 legislative acts were presented.. Among these amendments, 26 were introduced by the Government of Georgia (GoG), while the remaining 18 originated from the Georgian Parliament. It is important to note that the mandatory requirement for preparing RIAs, when introducing changes to the specified 20 laws, exclusively applies to governmental legislative initiatives and does not extend to parliamentary initiatives. Nonetheless, monitoring amendments initiated by the Parliament holds significance as it helps observe whether the GoG is circumventing the obligation of preparing RIAs by leveraging parliamentary resources.

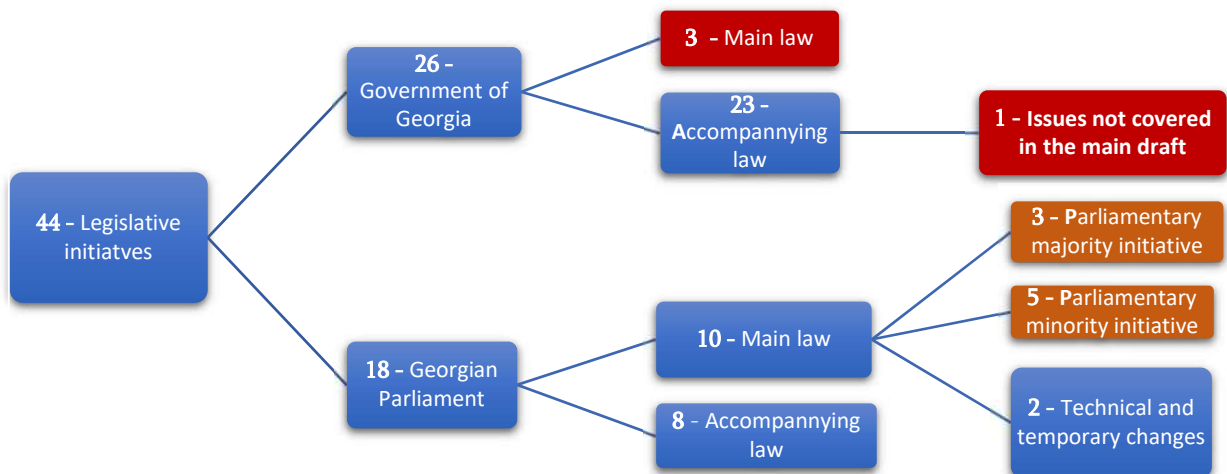
Based on the conducted analysis, it is observed that from January 2022 to September 2023, there were only four amendments initiated by the Government of Georgia (GoG) to which the mandatory requirement to prepare RIAs would have applied. Out of these four initiatives, three were draft laws related to the main legislative act, while one amendment was an accompanying draft addressing issues not covered in the main draft. Other initiatives were primarily temporary or technical in nature, and as per the RIA Methodology, they did not necessitate the preparation of RIAs. Importantly, in none of the discussed instances did the GoG prepare RIA. Reasons behind this will be further discussed below.

Regarding amendments initiated by the Parliament, there were a total of 10 initiatives that introduced changes to the main legislative act during the observed period from January 2022 to September 2023. Notably, only 3 out of these 10 amendments were introduced by the Parliamentary majority. This observation is significant because, theoretically, the Government of Georgia (GoG) could have potentially used the Parliamentary majority to avoid the obligation of preparing Regulatory Impact Assessments (RIAs). However, it is crucial to be cautious in generalizing this finding, given the relatively short timespan of the given analysis. Further analysis over a more extended period may be necessary to draw more definitive conclusions.

Graph 4. Amendments to those legislative acts, to which the mandatory requirement to prepare RIAs applies (2022-09.2023)

---

⁴ For more details regarding enlisted twenty laws, please refer to annex 1 of the 2020 governmental ordinance – "On the Approval of the Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology". Available at: <https://www.matsne.gov.ge/en/document/view/4776100?publication=0>

Source: Parliament of Georgia, authors' calculations

Out of the four amendments initiated by the Government of Georgia (GoG), which would have required the preparation of RIAs, three draft laws were introduced to the Tax Code. For two of these Tax Code amendments, it was explicitly mentioned that the delay in preparing and submitting a draft law was deemed unjustified. Consequently, as stipulated in the RIA Methodology, an exception to the commitment to perform RIA was applied to these two amendments. There was also another amendment to the law on "Energy and Water Supply," to which the same exception was applied.

Additionally, there was one initiative related to the Tax Code that was proposed not as a main draft, but an accompanying draft law. However, its scope included issues not covered in the main draft. Therefore, this initiative would have necessitated the preparation of RIA, according to the RIA Methodology. **Table 4** presents these amendments.

Table 4. Amendments to those legislative acts, to which mandatory requirement to prepare RIAs applies (2022-09.2023)

<i>Initiator</i>	<i>Title</i>	<i>RIA</i>	<i>Comment</i>
<i>Government of Georgia</i>	<i>„Regarding Amendments to the Tax Code“</i>	<i>No</i>	<i>Delay is unjustified</i>
<i>Government of Georgia</i>	<i>„Regarding Amendments to the Tax Code“</i>	<i>No</i>	<i>Delay is unjustified</i>
<i>Government of Georgia</i>	<i>„Regarding Amendments to the Law on Energy and Water Supply“</i>	<i>No</i>	<i>Delay is unjustified</i>

Government of Georgia	<u>„Regarding Amendments to the Tax Code“</u>	No	<i>Includes issues not covered in the main draft</i>
------------------------------	--	-----------	---

Source: Parliament of Georgia, authors' analysis

As for those three draft laws, which did not have RIAs, the delay in their submission was stated as unjustified for several reasons. The reasons included the necessity to align with the international convention or a newly adopted law (e.g. “Law on Rehabilitation and Collective Satisfaction of Creditors’ Claims”); or prolonging enactment of certain regulations.

Besides the reviewed three draft laws, RIA was not presented in case of an amendment, presented as an accompanying draft law, which included issues that were not covered in the main draft. For this instance, we can assume that it would have been mandatory to prepare RIA document. This amendment to the Tax Code aimed to “change the existing excise tax regime for some types of tobacco products and exports of a light vehicle; Increase the deadline for excise duty refunds, optimize tax sanctions and change the regime of excise taxation on imported oil products”⁵.

The above-mentioned analysis suggests that during the period from January 2022 to September 2023, the 2020 governmental ordinance "On the Approval of the Regulatory Impact Assessment (RIA) Methodology" might not have been an effective factor encouraging the active utilization of the RIA instrument. However, clearly, besides amendments to those 20 legislative acts, there were many other draft laws accompanied by RIAs during our period of analysis (2022-09.2023), as highlighted in other sections of this report. From this it can be concluded that the success of RIA institutionalization is perhaps more dependent on the genuine willingness and motivation of state institutions to conduct RIAs, rather than relying solely on legally binding requirements.

---

⁵ Please see [explanatory note](#) to amendments to the “Tax Code”, introduced in 2022 by the Ministry of Finance (MoF) of Georgia. You can access an accompanying draft to the following link: <https://www.parliament.ge/legislation/25152>

Annex 1. Stakeholder Survey Questionnaire

Please assess reform for each dimension listed below on a scale from 1 (poor performance) to 10 (strong performance):

Content and Adequacy

1. Are the reform-related policy objectives set by the Georgian Government adequate to Georgian reality?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Is the policy-making and legal drafting process conducted in an inclusive manner that enables the active participation of stakeholders?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Progress

1. Is the economic reform agenda currently implemented by the Government in this area progressing as planned?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Do the reform measures address binding constraints to growth?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Current Performance

1. What is your assessment of the performance of the Georgian economy in the reform area

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Expected Outcomes

1. Will the reform reach its targets?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Does the reform propose efficient measures to reach its targets?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Annex 2. RIA Institutionalization Reform II PPD Event Presentations

USAID Economic Governance Program

რეფორმები

შენი გზამკვლევი რეფორმებში

DISCLAIMER: This presentation was made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents of this presentation do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

Agenda

- Opening Remarks
- **Overview of the RIA Institutionalization Reform and related reform tracking indicators**
- Overview of RIA SME Test methodology
- Overview of best practices for RIA quality assurance
- Overview of the progress in the reform area by the reform's implementing institutions
- Public-Private Dialogue (PPD)
- Stakeholder survey

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

About ReforMeter

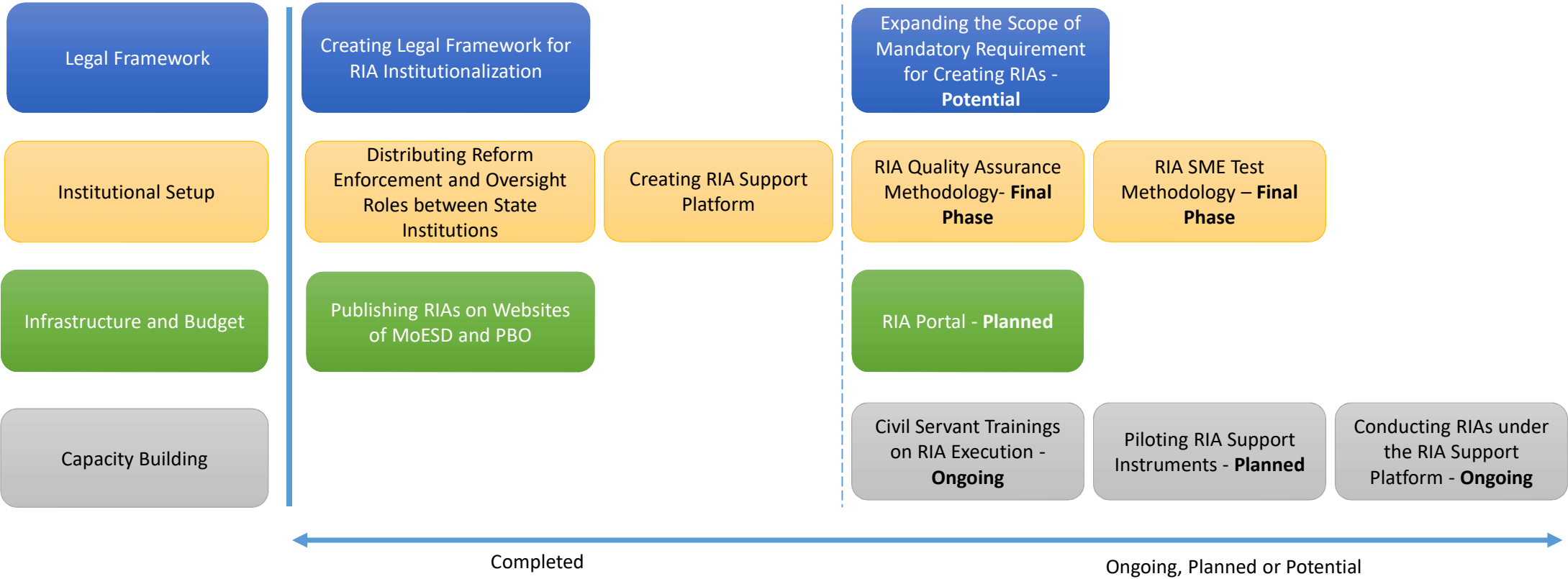
- ReforMeter tracks progress of the selected economic reforms, facilitates dialogue among reform stakeholders, and supports the implementing agencies in increasing awareness and efficiency of the reforms.
- The first phase of the project: 2015-2019.
- The new phase of the project: 2021-2024.
- Selected reforms:
  - **Regulatory Impact Assessment (RIA) institutionalization reform**
  - Capital market development reform
  - Water resources management reform
  - E-commerce reform
  - Tourism reform
  - Insolvency reform
  - Small and Medium-sized Enterprises(SME) reform

ReforMeter Methodology

- 1. Government survey:** The responsible government institutions evaluate the reform implementation progress against core activities of the reform.
- 2. Stakeholder survey:** Reform stakeholders assess the progress of the reform.
- 3. Economic indicators:** The ReforMeter project team identifies economic indicators to track the progress and results of the reform.

Activities under the RIA Institutionalization Reform

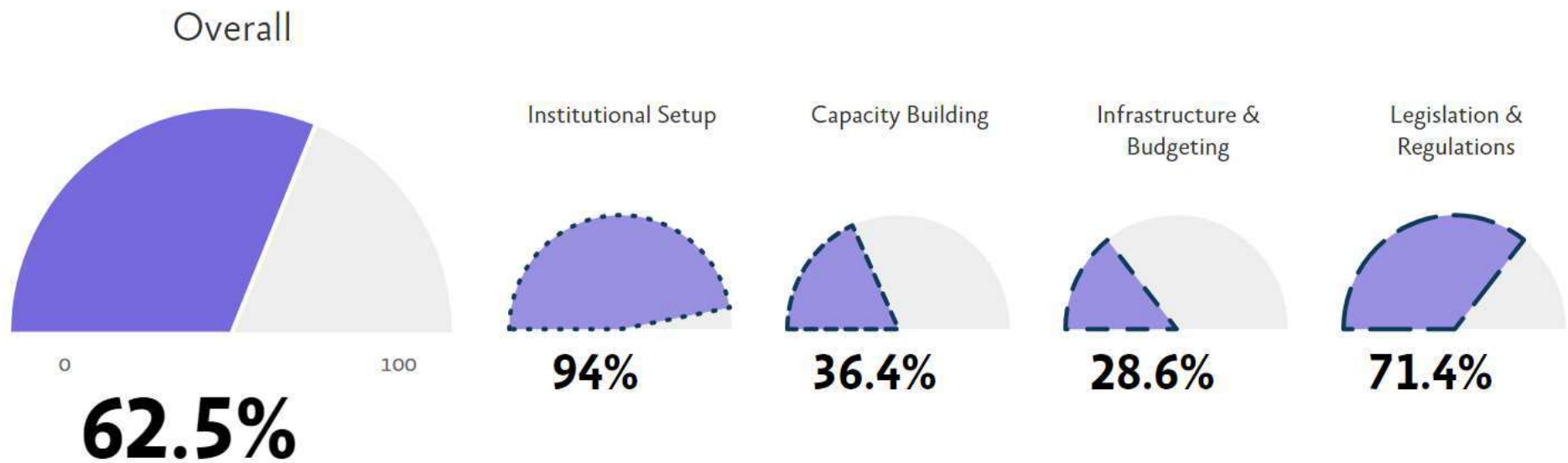

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

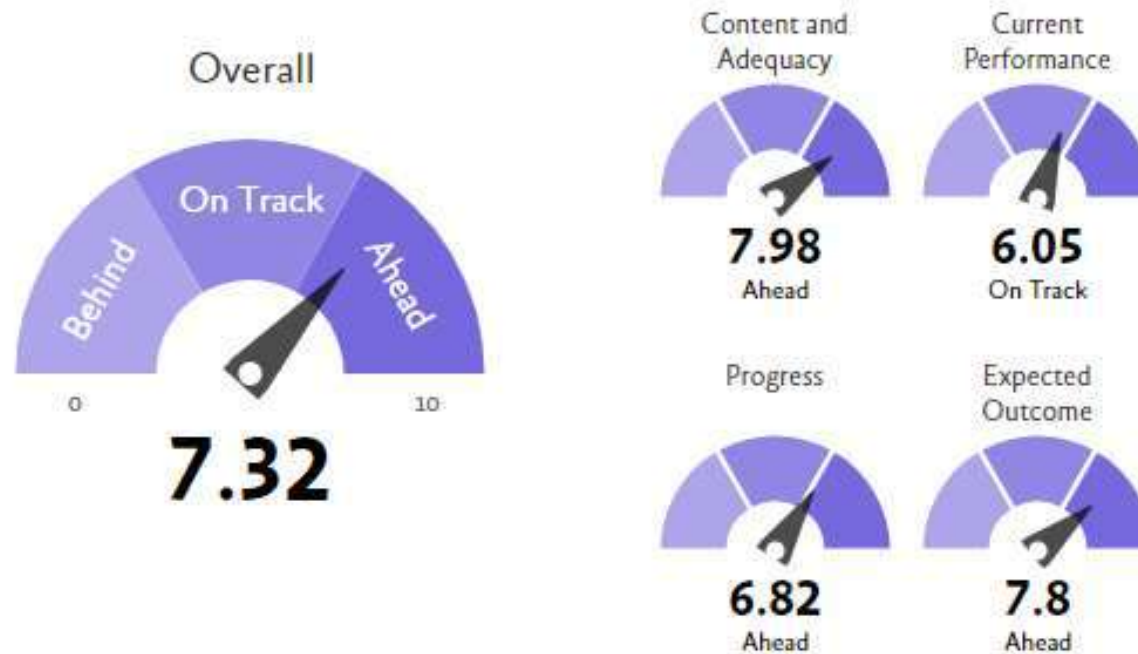
Government Survey Results - as of the II Public-Private Dialogue (October, 2023)

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

Government Survey Results - as of the I Public-Private Dialogue (March, 2023)

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

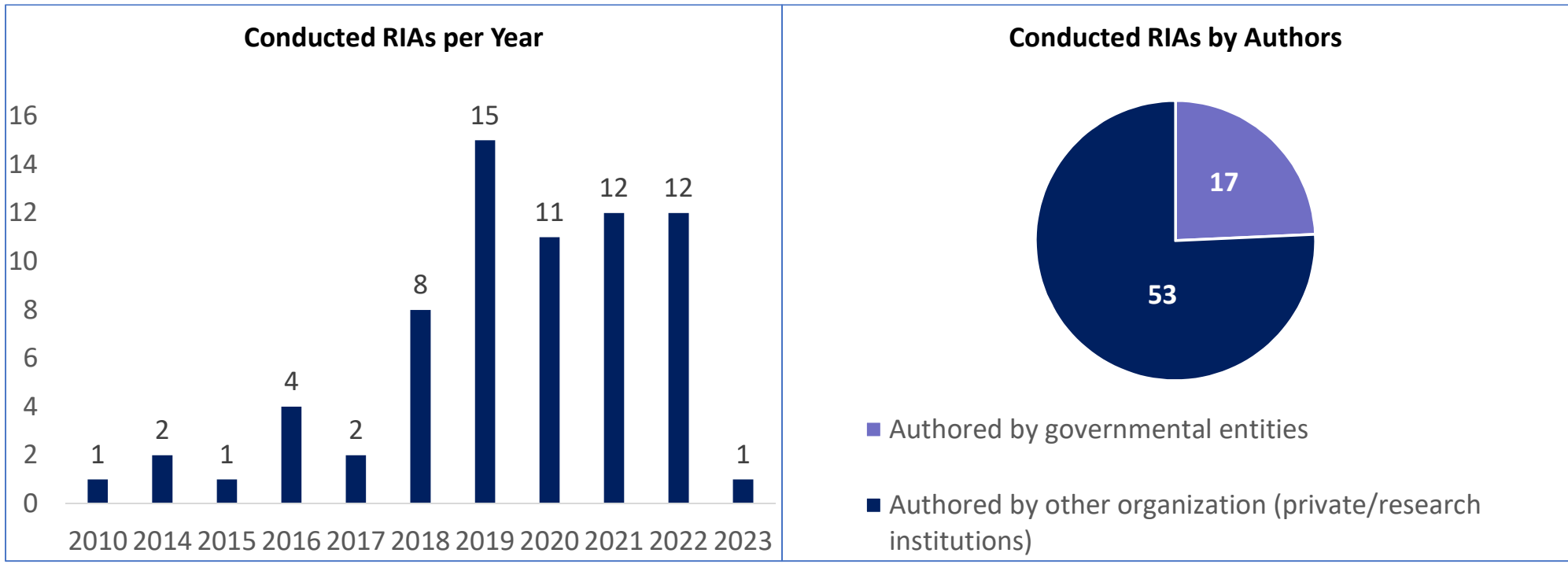
Regulatory Impact Assessment (RIA) Institutionalization Reform – Economic Indicators

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

Conducted RIAs (2010-09.2023)

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

Conducted RIAs by Policy Areas (2010-09.2023)

Policy Area	Number of Conducted RIAs
Energy	13
Labor Market	9
Environmental Protection	7
Agriculture	7
Private Sector Development	6
Tax Policy	6
Social Policy	5
Public Policy	3
Healthcare	3
Human Rights Protection	2
Capital Market	2
Spatial Planning	2
Transport Policy	2
Tourism	2
Communications	1
Sport	1

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

Governmental Organizations, which have Authored RIAs (2010-09.2023)

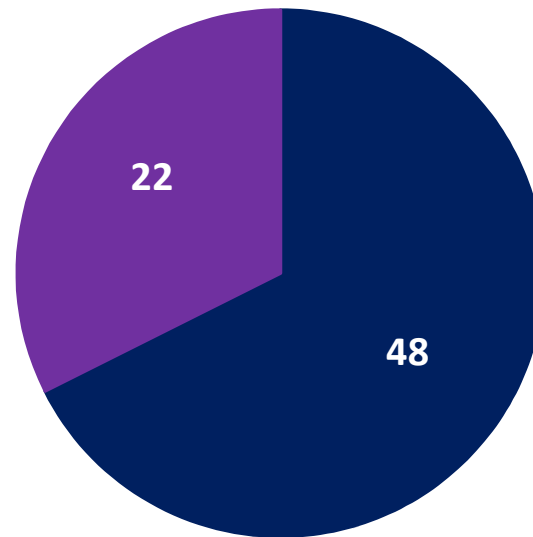
<p>Parliament of Georgia</p>	<p>Environmental Protection and Natural Resources Committee Healthcare and Social Issues Committee Sports and Youth Issues Committee Human Rights and Civil Integration Committee Education and Science Committee Parliamentary Budget Office Georgian Parliamentary Research Center</p>	<p>6</p>
<p>Government of Georgia</p>	<p>Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia Ministry of Internally Displaced Persons from the Occupied Territories, Labor, Health and Social Affairs of Georgia Insurance State Supervision Service of Georgia Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia Ministry of Justice</p>	<p>11</p>

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

Publicly Available RIAs (2010-09.2023)

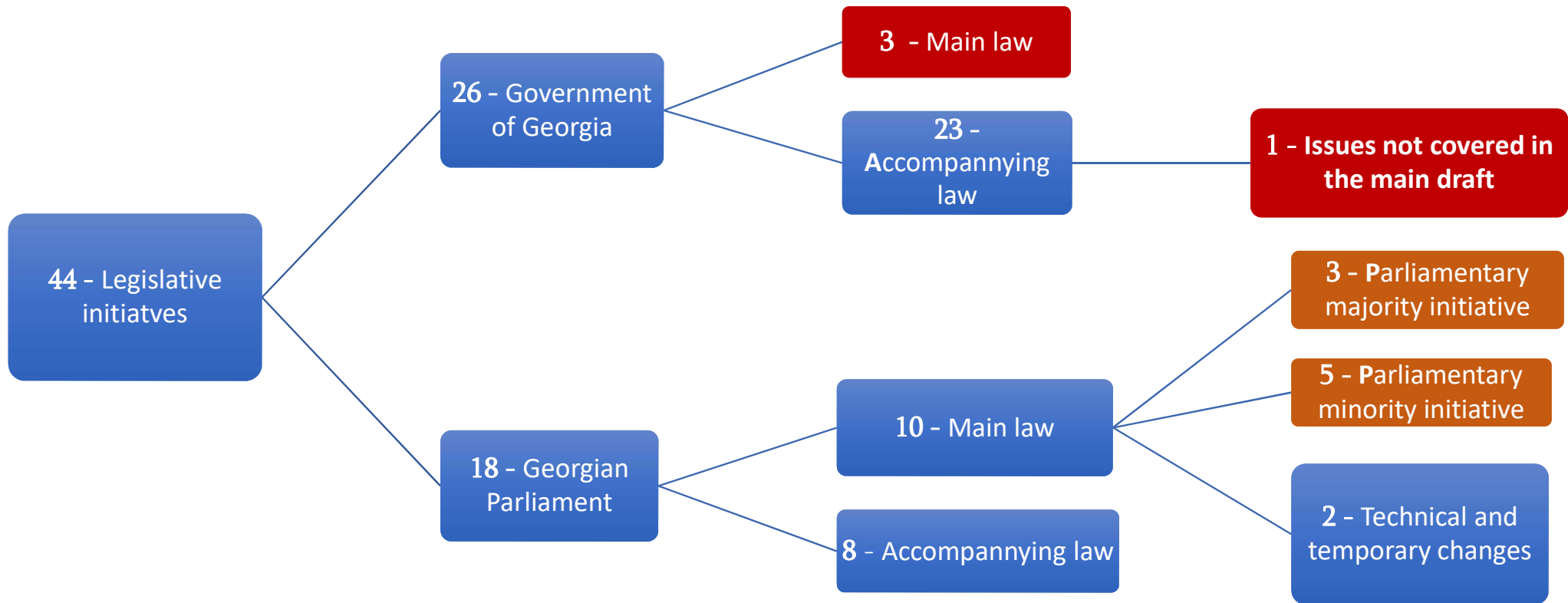
■ Public   ■ Not public or no information is available regarding publicity

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

Amendments to those legislative acts, to which the mandatory requirement to prepare RIAs applies (2022-09.2023)

Amendments to those legislative acts, to which the mandatory requirement to prepare RIAs applies (2022-09.2023)

<i>Initiator</i>	<i>Title</i>	<i>RIA</i>	<i>Comment</i>
Government of Georgia	<u>„Regarding Amendments to the Tax Code“</u>	No	Delay is unjustified
Government of Georgia	<u>„Regarding Amendments to the Tax Code“</u>	No	Delay is unjustified
Government of Georgia	<u>„Regarding Amendments to the Law on Energy and Water Supply“</u>	No	Delay is unjustified
Government of Georgia	<u>„Regarding Amendments to the Tax Code“</u>	No	Includes issues not covered in the main draft

გმადლობთ

USAID
ამერიკელი ხალხისგან

ISET POLICY
INSTITUTE
International school of economics at TSU

USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამა

USAID Economic Governance Program

რეფორმები

შენი გზამკვლევი რეფორმებში

DISCLAIMER: This presentation was made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents of this presentation do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

The background consists of a solid red field with a white horizontal band in the center. The red field is divided into several large, overlapping triangular and quadrilateral shapes by diagonal lines, creating a dynamic, abstract pattern. The white band is a solid, horizontal rectangle that serves as a backdrop for the text.

ISET

International School of Economics at TSU
Policy Institute

საქართველოში მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების (SME) რეგულირების ზეგავლენის შეფასების (RIA) ტესტის მეთოდოლოგიის წარდგენა

დავით კეშელავა – ISET-ის კვლევითი ინსტიტუტი

თბილისი, 26 ოქტომბერი, 2023

მონახაზი

- **SME ტესტის წარდგენა:** განსაზღვრება და დასაბუთება
- **SME ტესტის განთავსება:** უკეთეს რეგულაციასთან კავშირები და RIA
- **SME ტესტის მეთოდოლოგიის პროექტი:** ფუნქციები და ხელსაწყოები

SME ტესტის წარდგენა განსაზღვრება და დასაბუთება

რა არის SME ტესტი?

- უნდა დადგინდეს **განაწილების ანალიზის** შემდეგი ძირითადი ნაწილები:
  1. ზეგავლენა SME-ზე;
  2. ზეგავლენის პროპორციულობა;
  3. ზეგავლენისგან თავის არიდების გზები.
- მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების განუყოფელი ნაწილი; ემსახურება ეკონომიკურ (კონკურენტუნარიანობა) და სოციალურ (თანასწორობა) მიზნებს --- **RIA-ს ნაწილი**

რატომ SME ტესტი? – ევროკავშირი (EU)

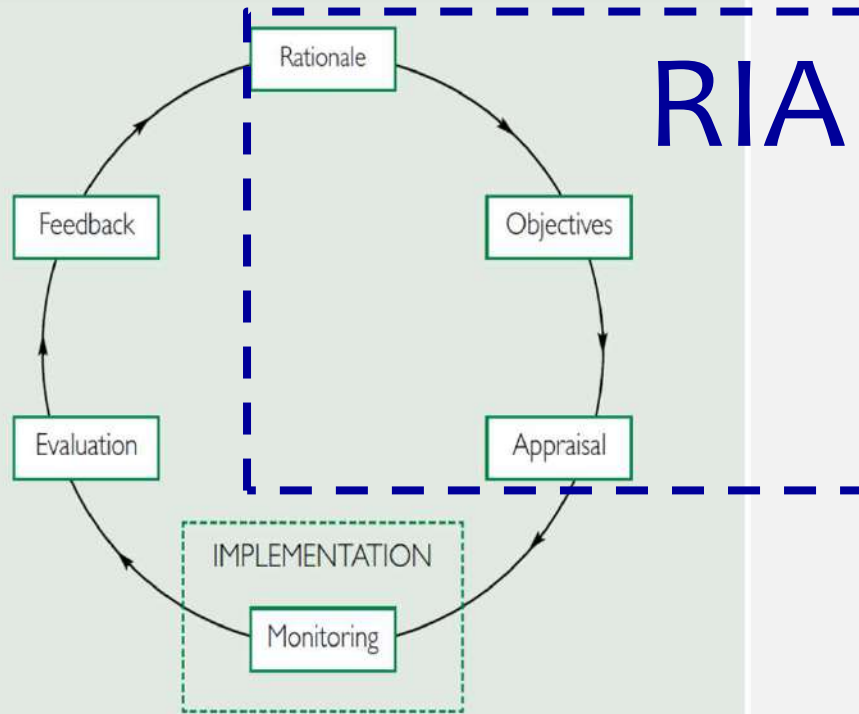
- SME-ებზე ორიენტირებული პოლიტიკა ევროკავშირის დონეზე
  - “უპირველესად იფიქრე მცირეზე”, მცირე ბიზნესის შესახებ კანონი (2008);
  - ბიუროკრატიის შემცირება და კონკურენციის მხარდაჭერა ფინანსებზე წვდომისა და უნარების განვითარების გზით;
  - ევროკავშირის ერთიანი ბაზრის ნაწილი; ამოძრავებს ევროკავშირს გლობალურად.
- SME წარმომადგენლების ქსელი
  - SME-მეგობრული პოლიტიკის შემუშავებისა და რეგულირების რჩევები და ხელშეწყობა

რატომ SME ტესტი? – საქართველო

- SME ეკონომიკაში (2022):
  - დასაქმების 59%;
  - ბიზნეს სექტორში წარმოების 54%.
- განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რადგან საქართველო განიცდის დიდი და ინოვაციური კომპანიების ნაკლებობას (აქტიური ქართული საწარმოების 0.3%);
- საქართველოს SME განვითარების სტრატეგია საჭიროებს RIA-ში SME ტესტის ცალსახად დანერგვასა და RIA-ს გამოყენების სფეროს გაფართოებას (პრიორიტეტი 1 – მიზანი 1.1).

**SME განთავსება: უკეთეს
რეგულაციასთან კავშირები და
RIA**

RIA – მცირე მიმოხილვა

რეგულირების ზემოქმედების შეფასება (RIA) არის მარეგულირებელი ხარისხის ძირითადი ინსტრუმენტი და შეიძლება განისაზღვროს, როგორც: **სისტემური მიდგომა** პოლიტიკის საკითხების სტრუქტურულად განსაზღვრისა და მათ მოსაგვარებლად შემოთავაზებული მარეგულირებელი და არამარეგულირებელი ალტერნატივების სავარაუდო დადებითი და უარყოფითი ზეგავლენის კრიტიკულად შეფასებისთვის.

RIA ქართულ კანონმდებლობაში

დადგენილება N. 35 (მუხლი. 5)

- RIA შეიძლება დაიწყოს ვალდებულების არარსებობის შემთხვევაშიც;
- RIA ზოგიერთ შემთხვევაში გამორიცხულია (მუხლი. 6).

Exclusions

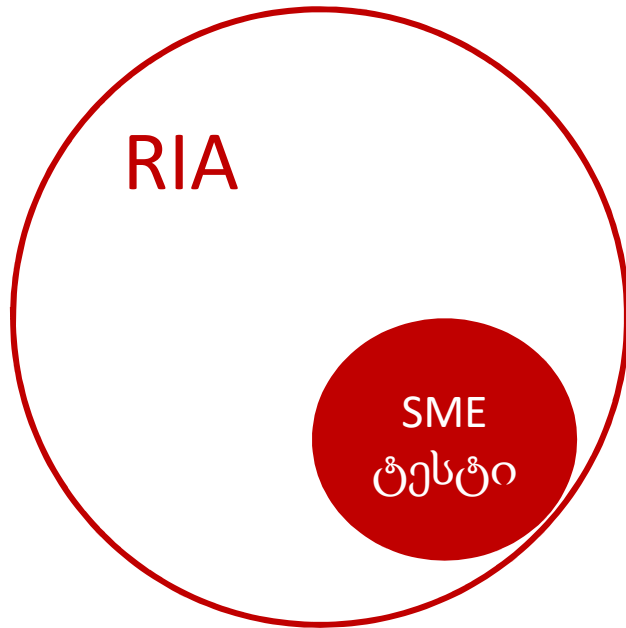
პროპორციული RIA-ს ანალიზი

- სტანდარტული & სიღრმისეული RIA (მუხლი. 7)

Cases for
In-Depth RIA

რა მოაქვს კარგ RIA-ს ... და რატომ ეხმარება SME ტესტი

- RIA: ანალიზი განსაზღვრავს პოლიტიკის პრობლემას და აიდენტიფიცირებს ყველაზე შესაბამის ალტერნატივას.
- **საზოგადოებისთვის წმინდა სარგებელის** მაქსიმიზაცია: მრავალ კრიტერიუმიანი ანალიზი, რომელიც მოიცავს ხარჯი-სარგებლის ანალიზს.
- ამავდროულად, მთლიანი შედეგების მიწოდებისას, ალტერნატივებმა შესაძლოა სხვადასხვა ხარჯისა და სარგებლის წინაშე დააყენოს დაინტერესებულ მხარეები ან ჯგუფები (მაგ. ზოგიერთი რეგიონი; მომავალი თაობები; კონკრეტული მოწყვლადი ჯგუფები და ა.შ.).

- როდესაც საქმე ეხება SME-ს, RIA ანალიზს უნდა დაემატოს SME-ს ტესტი.
- აღნიშნული RIA-ს საკანონმდებლო მოთხოვნებში გათვალისწინებულია (იხ. შემდეგი სლაიდი).

მონეტიზაციის შემოქმედება სტანდარტულ RIA-ში (მუხ. 19 - არჩეული პუნქტები)

- RIA-ს მინიმალური მოთხოვნა თითოეული ალტერნატივის **პირდაპირი შესაბამისობის ხარჯებისა და საჯარო ფინანსებზე შემოქმედების განსაზღვრაა (გვ. 1).**
- საჭიროების შემთხვევაში, თითოეულმა იდენტიფიცირებულმა **ზეგავლენამ უნდა განსაზღვროს ფიზიკური, იურიდიული პირები და საწარმოები, რომლებიც გავლენას განიცდიან ალტერნატივისგან.** ასევე უნდა შეფასდეს ამ ზეგავლენის საზომ ერთეულებზე შემოქმედება, რომელიც გამოწვეულია კონკრეტული ალტერნატივით (გვ. 3).
- **შემოქმედების მონეტიზაცია ცალკე უნდა განხორციელდეს სხვადასხვა დაინტერესებული მხარისა და ჯგუფისთვის (გვ. 7).**
- ყველა მონეტიზებული ზეგავლენა უნდა დისკონტირდეს (გვ. 8).
- **ყველა რაოდენობრივი შემოქმედების შეფასება უნდა განხორციელდეს მინიმუმ მომდევნო 3 წლის განმავლობაში, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება კანონის მოთხოვნებს (გვ. 10).**

Compliance costs

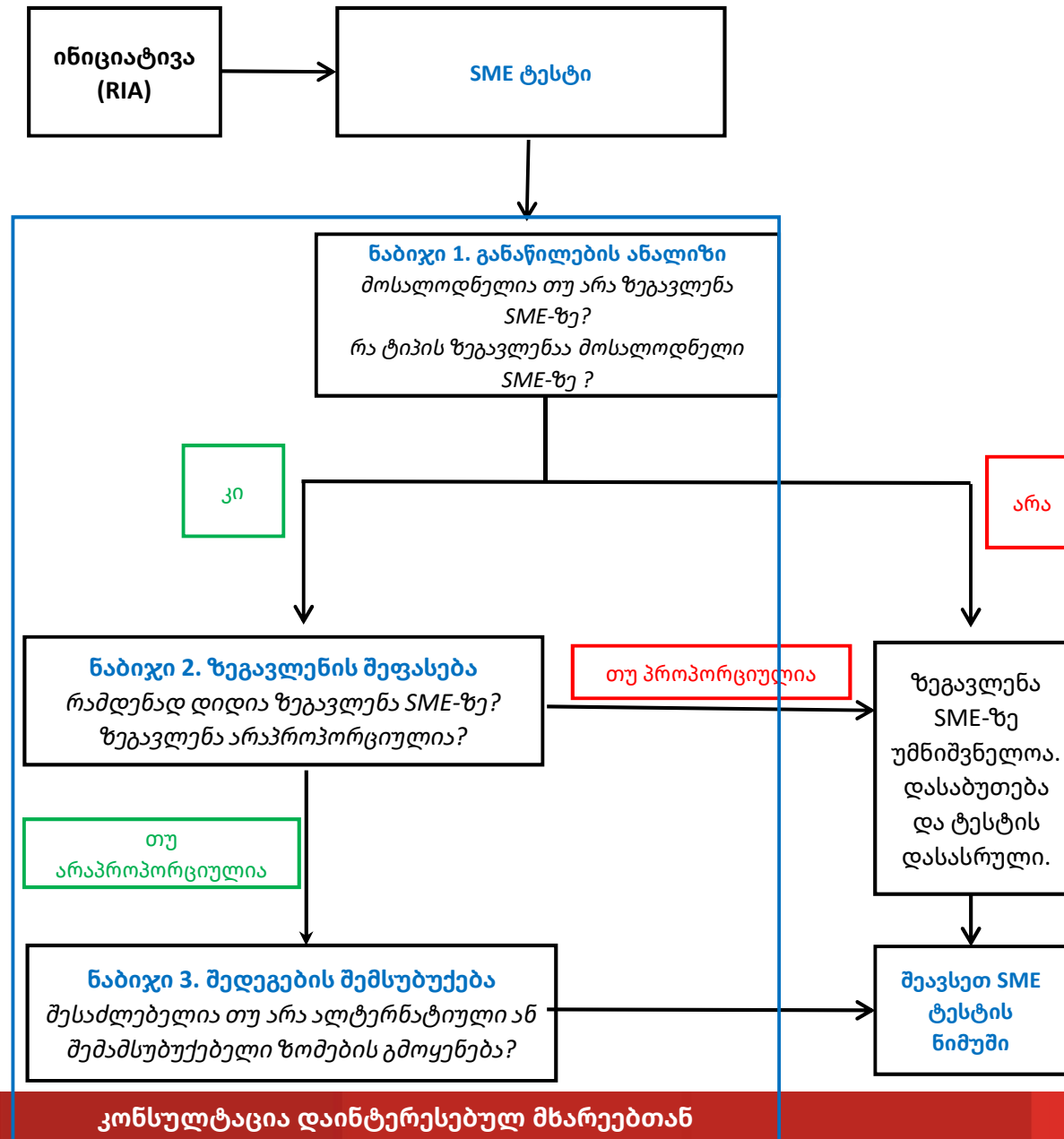
**SME ტესტის მეთოდოლოგიის
პროექტი: ფუნქციები და
ხელსაწყოები**

მიმოხილვა

- პრაქტიკული, მოსახერხებელი დიზაინი
- “მიახლოების” მიდგომა პროგრესული ხელმძღვანელობისთვის
  - საილუსტრაციო სამუშაო ნაკადი: ნაბიჯების სურათი;
  - შეავსეთ სია: ყოვლისმომცველი სახელმძღვანელო კითხვები;
  - STEPS-ის ყოვლისმომცველი და დეტალური აღწერა;
  - დანართების შევსება: შაბლონი, ფართო სპექტრის ინფორმაცია, (მომავალი) ხარჯების კალკულატორი და პრაქტიკული სახელმძღვანელო
- სრული თავსებადობა RIA-ს მითითებებთან

SME ტესტის სამუშაო პროცესი

ნაბიჯი 1. განაწილების ანალიზი

- განსაზღვრე შესაძლებელია თუ არა ინიციატივამ გავლენა იქონიოს სხვადასხვა ზომის ფირმებზე (დიდი, საშუალო, მცირე და მიკრო ბიზნესი)
- განიხილეთ ბიზნესის შესაბამისი ტიპები:
  - გამოიყენეთ სტატისტიკური წყაროები (მაგ. საქსტატი, საქართველოს ეროვნული ბანკი);
  - იფიქრეთ იმაზე, თუ როგორ არის სტრუქტურირებული ეკონომიკური სექტორი/ბაზარი
  - გაითვალისწინეთ:
    - გეოგრაფიული პირობები (მაგ. სოფლები, შორეული რაიონები, ...);
    - იმპორტ/ექსპორტ ბიზნეს მოდელები;
    - მუშაობის სპეციფიკური რეჟიმები (მაგ. ნახევარ განაკვეთზე, სახლიდან, კოლექტიური შრომა, ...).

ნაბიჯი 2: SME-ს ზეგავლენის შეფასება

- დაადგინეთ, რა გავლენას ახდენს ინიციატივა SME-ს საქმიანობაზე
- გადადით ზეგავლენის გაზომვაზე:
  - პირდაპირი შესაბამისობის ხარჯების ცვლილება (საფასურები, ადმინისტრაციული ტვირთი, არსებითი შესაბამისობის ხარჯები);
  - არაპირდაპირი ხარჯები და სარგებელი.
- დაადგინეთ, არის თუ არა ხარჯები SME-სთვის არაპროპორციული და შეადარეთ:
  - ინდივიდუალური ხარჯები დასაქმებულზე;
  - რეგულაციით დაწესებული მოთხოვნების ბუნება (საჭიროა თუ არა ისინი SME-ს შემთხვევაში უფრო დიდი ფირმების წინააღმდეგ? – მაგ. გაციფრულების საჭიროება)

ნაბიჯი 3: ალტერნატიული მექანიზმები და შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

- შეაფასეთ არსებობს თუ არა ალტერნატიული, უფრო მოქნილი;
- შესაძლებლობის შემთხვევაში, დაყავით სქესის მიხედვით.

მცირე და საშუალო ბიზნესის დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაცია და საჯარო კონსულტაცია

- SME ტესტის კონტექსტში, კონსულტაცია მორგებულია იმაზე, რომ მოიპოვოთ ყველაზე შესაფერისი ინფორმაცია იმ მცირე და საშუალო ბიზნესის შესახებ, რომლებიც ინიციატივისგან გავლენას განიცდიან.
- შეასრულეთ დაინტერესებული მხარეების ფართო რუკა და განიხილეთ საზოგადოების ყველა შესაბამისი ეკონომიკური ჯგუფი RIA ანალიზის ნაწილად;
- გაიარეთ კონსულტაცია რათა მიიღოთ SME ტესტის ყველა საფეხურისთვის საჭირო ინფორმაცია.

The image features a solid red background with a large, white, semi-transparent 'X' shape centered on it. The text 'ISET' is written in a bold, white, sans-serif font, positioned horizontally across the center of the 'X'.

ISET

USAID

ეკონომიკური
მმართველობის პროგრამა

რეგულირების ზეგავლენის შეფასების (RIA) ანგარიშის ხარისხის
უზრუნველყოფის მექანიზმები

მაკა ჭითანავა

RIA-ს მხარდამჭერი პლატფორმის ექსპერტი

2023

ეფექტიანი RIA-ს დანერგვა: საკვანძო ელემენტები

RIA-ს მიმართ სათანადო მოტივაცია და მზაობა

RIA-ს მიზნობრივი და შესაბამისი მეთოდოლოგიის არსებობა

RIA-ს მართვა – სწორი მოწყობის ან სისტემის არსებობა

RIA-ს მუდმივი ზედამხედველობა, შეფასება და გაუმჯობესება

- ✓ RIA-ს ინტეგრირება
- ✓ მორგება ქვეყნის კულტურას, სამართლებრივ და ადმინისტრირების სისტემებთან
- ✓ **RIA-ს ხარისხის ზედამხედველობა**

- ✓ რეალური გავლენების დამტკიცება
- ✓ **RIA-ს ზედამხედველობის, შეფასებისა და გაუმჯობესების მექანიზმის არსებობა**
- ✓ გავლენების შეფასება იმ შემთხვევაში, როდესაც RIA-ს ორიგინალი და საბოლოო ინიციატივა ერთმანეთს არ ემთხვევა
- ✓ **ზედამხედველობის ორგანოების საქმიანობის სისტემატიური შეფასება**

RIA-ს დანერგვა ანგარიშვალდებულებისა და შესაძლებლობების გაზრდის გზით

წყარო: OECD. (2020). Regulatory Impact Assessment, OECD Best Practice Principles for Regulatory Policy. OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/7a9638cb-en>

RIA-ს ანგარიშის ხარისხის შემოწმების სახელმძღვანელოზე მუშაობის პროცესი

- წინასწარი შეხვედრა საპარლამენტო მდივანთან და კონცეფციის შემუშავება

- სახელმძღვანელოს პირველადი ვერსიის შემუშავება
- RIA-ს პლატფორმის ექსპერტებთან გაზიარება და განხილვა
- საპარლამენტო მდივნისათვის სახელმძღვანელოს გაზიარება და განხილვა კომენტარების მიღება სამინისტროებიდან და პარლამენტის კვლევითი ცენტრიდან

- კომენტარების გათვალისწინება
- საჯარო და კერძო სექტორებს შორის დიალოგი და სახელმძღვანელოს წარდგენა, შედეგების გათვალისწინება
- სახელმძღვანელოზე მუშაობის დასრულება

RIA-ს ხარისხის შემოწმების სახელმძღვანელოს გამოყენება

მთავრობის საპარლამენტო მდივანი

- მთავრობის მიერ აუტოსორსზე გატანილი შეფასების ხარისხის შემოწმება და ანგარიშის ჩაბარების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება

- მთავრობის მიერ თავად მომზადებული რეგულირების ზეგავლენის შეფასების ანგარიშების შემოწმება
- კანონპროექტის ინიცირების უფლების მქონე სახელმწიფო უწყებების მიერ მათი მმართველობის სფეროში შემავალ საკითხებთან დაკავშირებით მომზადებული რეგულირების ზეგავლენის შეფასების ანგარიშების შემოწმება

- RIA-ს მუდმივი ზედამხედველობის, შეფასებისა და გაუმჯობესების საშუალება
- მთავრობის საპარლამენტო სამდივნოს, როგორც RIA-ს საზედამხედველო ორგანოს საქმიანობის სისტემატური შეფასება

დოკუმენტები, რომლებსაც ეფუძნება RIA-ს ანგარიშის ხარისხის შემოწმების სახელმძღვანელო

1. საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 17 იანვრის, #35 დადგენილება „რეგულირების ზეგავლენის შეფასების მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“
2. ევროკომისიის 2021 წლის სახელმძღვანელოები (ამ ორი დოკუმენტით ხელმძღვანელობს ევროკომისიის რეგულირების შეფასების საბჭო):
  - ✓ უკეთესი რეგულირების სახელმძღვანელო ([Better Regulation Guidelines](#))
  - ✓ უკეთესი რეგულირების გზამკვლევი ([Better Regulation Toolbox](#))
3. დემოკრატიული მმართველობის მხარდაჭერით, ISET- ის კვლევითი ინსტიტუტის მიერ შემუშავებული „[რეგულირების ზეგავლენის შეფასების სახელმძღვანელო პრაქტიკოსებისათვის](#)“ (2021)

შეფასების ძირითადი მიმართულებები

1. რამდენად სრულყოფილია წარმოდგენილი ანგარიში

- აფასებს რამდენად შეესაბამება ანგარიში (მისი ნაწილები) დამტკიცებულ ფორმატს
- აფასებს რამდენად სწორად გადაწყდა RIA-ს დოკუმენტის სახე (სტანდარტული თუ სიღრმისეული)

2. რამდენად სარწმუნოა (მტკიცებულებაზე დაფუძნებული) წარმოდგენილი ანგარიში

აქ შეფასების კრიტერიუმები გაწერილია RIA-ს ანალიტიკური ეტაპების მიხედვით

- პრობლემის/საკითხის განსაზღვრა
- საბაზისო სცენარის განსაზღვრა
- ინტერვენციის მიზნების დასახვა
- ალტერნატივების შემუშავება (მათ შორის, ინტერვენციისგან თავის შეკავების ვარიანტი)
- ზეგავლენების ანალიზი (მოვლენათა შესაძლო განვითარების პროგნოზები)
- ალტერნატივების შედარება და შეფასება
- მონიტორინგისა და განხორციელების გეგმის შედგენა

შეფასების ძირითადი მიმართულებები ემთხვევა #35 დადგენილების მე-12 მუხლში მოცემულ კრიტერიუმებს. სახელმძღვანელოში ხდება ამ კრიტერიუმების მიხედვით შეფასების პროცედურების დეტალიზაცია

შეფასების ძირითადი მიმართულებები

3. რამდენად განხორციელდა კონსულტაციები ანგარიშში განხილულ საკითხებთან მიმართებით

- აფასებს კონსულტაციების ნაწილს
- აფასებს რამდენად მოხდა კონსულტაციების შედეგების გათვალისწინება შეფასების პროცესში

4. რამდენად ნათელია ანგარიში რამდენად

- აფასებს რამდენად მკაფიოდ არის გადმოცემული ანგარიშის შინაარსი, შესაბამისი დასკვნები და მსჯელობა

RIA-ს ანგარიშის ხარისხის შემოწმების სახელმძღვანელოს სტრუქტურა

#	საკითხი	საკითხის შესაბამისი დეტალური კრიტერიუმები	მაქსიმალური ქულა	
			სტანდარტული RIA	სიღრმისეული RIA
1	რამდენად სრულყოფილია წარმოდგენილი ანგარიში	<p>1.1. რამდენად შეესაბამება ანგარიში მომზადების მინიმალურ მოთხოვნებს - ფორმატს</p> <p>1.2. რამდენად სწორად გადაწყდა RIA-ს დოკუმენტის სახე (სტანდარტული თუ სიღრმისეული)</p>	12	14
2	რამდენად სარწმუნოა (მტკიცებულებებზე დაფუძნებული) წარმოდგენილი ანგარიში	<p>2.1. რამდენად ცხადად არის ახსნილი თუ რაში მდგომარეობს პრობლემა, რომლის მოგვარებასაც იგეგმება შემოთავაზებული პოლიტიკით</p> <p>2.2. მოცემულია პრობლემის/საკითხის სფეროს ინსტიტუციური ან/და სამართლებრივი ჩარჩო</p> <p>2.3. პრობლემის მასშტაბის აღწერა და მტკიცებულებებით გამყარება</p> <p>2.4. საბაზისო სცენარის განსაზღვრა</p> <p>2.5. ინტერვენციის მიზნების დასახვა</p> <p>2.6. ალტერნატივების შემუშავება</p> <p>2.7. ზეგავლენების ანალიზის მეთოდოლოგიური მიდგომა</p> <p>....</p> <p>სულ 11 კრიტერიუმი</p>	47	60

RIA-ს ანგარიშის ხარისხის შემოწმების სახელმძღვანელოს სტრუქტურა

#	საკითხი	საკითხის შესაბამისი დეტალური კრიტერიუმები	მაქსიმალური ქულა	
			სტანდარტული RIA	სიღრმისეული RIA
3	რამდენად განხორციელდა კონსულტაციები ანგარიშში განხილულ საკითხებთან მიმართებით (5 კრიტერიუმი)	3.1. საჯარო კონსულტაციების პროცესის აღწერა 3.2. დაინტერესებულ მხარეთა იდენტიფიცირება 3.3. კონსულტაციების მეთოდი და პროცესი 3.4. კონსულტაციის შეჯამება 3.5. კონსულტაციების შედეგების გათვალისწინება	20	20
4	რამდენად ნათელია ანგარიში (2 კრიტერიუმი)	4.1. რამდენად მკაფიოდ არის გადმოცემული ანგარიშის შინაარსი, შესაბამისი დასკვნები და მსჯელობა 4.2. დამატებითი ინფორმაცია (შენიშვნები, წყაროები და დანართები)	6	6
ქულების ჯამი			85	100

კრიტერიუმების აღწერა - მაგალითი

შეფასების კრიტერიუმი #2.1: რამდენად ცხადად არის ახსნილი თუ რაში მდგომარეობს პრობლემა, რომლის მოგვარებასაც იგეგმება შემოთავაზებული პოლიტიკით	ქულა	მაქსიმალურ ქულაზე ნაკლების დაწერის შემთხვევაში დაასაბუთეთ თქვენი გადაწყვეტილება
<p>კერძოდ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ცხადად არის ახსნილი პრობლემის არსი; 2. იდენტიფიცირებულია პრობლემის გამომწვევი მიზეზები; 3. ახსნილია რაში გამოიხატება პრობლემის შედეგები; 4. ახსნილია რამდენად მწვავე ან/და გადაუდებელია პრობლემის მოწესრიგება და რა პოტენციური გრძელვადიანი შედეგები ექნება მთლიანი საზოგადოებისათვის ან საზოგადოების გარკვეული ჯგუფებისათვის ინტერვენციისაგან თავის შეკავებას; 5. ანგარიშის შესაბამის ნაწილში არგუმენტაცია მოცემულია მკითხველისათვის გასაგები ენით. მკაფიოდ ჩანს განხილულ საკითხებს შორის მიზეზშედეგობრივი კავშირი. 	<p>მაქსიმალური ქულა 5</p> <p>_____ ქულა</p>	

RIA-ს ანგარიშის ხარისხის შემოთავაზებული მოდელით შეფასება შემდეგნაირად

დადებითი

შეფასება **აკმაყოფილებს** RIA-ის ხარისხის შეფასების დადგენილ სტანდარტებს. სამდივნოს შენიშვნები და მოსაზრებები რეკომენდაციული ხასიათისაა

დადებითი, გარკვეული შენიშვნებით

შეფასება **მეტწილად აკმაყოფილებს** RIA-ის ხარისხის შეფასების დადგენილ სტანდარტებს, მაგრამ აქვს გარკვეული ხარვეზები რომელთა გამოსწორებაც აუცილებელია. უწყებას უბრუნდება ანგარიში შენიშვნების გასათვლისწინებლად და ხარვეზების აღმოსაფხვრელად

უარყოფითი

შეფასება **არ აკმაყოფილებს** RIA-ის ხარისხის შეფასების დადგენილ სტანდარტებს. ანგარიში საჭროებს მნიშვნელოვან გადახედვასა და ცვლილებებს. პირველი უარყოფითი შეფასება ნიშნავს, რომ საჭიროა ანგარიშის გადახედვა და ხელმეორედ წარდგენა. იმ შემთხვევაში, თუ მეორედ წარდგენილი დოკუმენტი ისევ არ დააკმაყოფილებს RIA-ის ხარისხის შეფასებით დადგენილ სტანდარტებს, გაიცემა ორმაგი უარყოფითი შეფასება

RIA-ს ანგარიშის ხარისხის შემოთავაზებული მოდელით შეფასდება შემდგენაირად

ხელახლა წარდგენილი შეფასება არ აკმაყოფილებს რიას ხარისხის შეფასებით დადგენილ სტანდარტებს

ორმაგი
უარყოფითი

ორმაგი უარყოფითი შეფასების დროს ინიციატივის განხილვა ჩერდება და არსებული ფორმით არ განიხილება. სამომავლოდ შეიძლება ინიციატივის ცვლილება და განხილვა.

რეგულირების ზეგავლენის შეფასების ანგარიშის ხარისხის საბოლოო შეფასება

საბოლოო შეფასება	მაქსიმალური ქულა	
	სტანდარტული RIA	სიღრმისეული RIA
დადებითი	68 ქულა და მეტი	80 ქულა და მეტი
დადებითი გარკვეული შენიშვნებით	51 ქულიდან 67 ქულის ჩათვლით	60 ქულიდან 79 ქულის ჩათვლით
უარყოფითი	50 ქულა და ნაკლები	59 ქულა და ნაკლები

კრიტერიუმები/საკითხი, რომელთათვისაც დაწესდა მინიმალური ქვედა ზღვარი

კრიტერიუმი/საკითხი	მინიმალური ქვედა ზღვარი	
	სტანდარტული RIA	სიღრმისეული RIA
საკითხი 1. რამდენად სრულყოფილია წარმოდგენილი ანგარიში (კრიტერიუმები 1.1 და 1.2)	3	4
პრობლემის განსაზღვრა (კრიტერიუმები 2.1, 2.2, და 2.3)	5	6
კრიტერიუმი 2.7. ზეგავლენების ანალიზის მეთოდოლოგიური მიდგომა	1.5	2.5
კრიტერიუმი 2.9. ზეგავლენების რაოდენობრივი ანალიზი	2.5	5
საკითხი 3: რამდენად განხორციელდა კონსულტაციები ანგარიშში განხილულ საკითხებთან მიმართებით (კრიტერიუმები 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 და 3.5)	10	10

ხარისხის შემოწმების პლატფორმის (peer review platform) შემოთავაზებული შემადგენლობა

- 3 წევრი
- ერთი მთავრობის ადმინისტრაციიდან
- ორი გარე ექსპერტი

მადლობა!

ეფექტიანი RIA-ს დანერგვა: საკვანძო ელემენტები

1 RIA-ს მიმართ სათანადო მოტივაცია და მზაობა

- ✓ RIA-ს დანერგვა რეგულირების ხარისხის ასამაღლებლად
- ✓ RIA პროცესის პოლიტიკური მხარდაჭერა
- ✓ დაინტერესებული მხარეების მხრიდან RIA-ს მხარდაჭერა
- ✓ გადაწყვეტილებების მიღების პროცესის გამჭვირვალობა

2 RIA-ს მართვა – სწორი მოწყობის ან სისტემა არსებობა

- ✓ RIA-ს დანერგვა რეგულირების მართვის სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად
- ✓ RIA-ს მორგება ქვეყნის კულტურას, სამართლებრივ და ადმინისტრირების სისტემებისათვის
- ✓ RIA-ს ხარისხის ზედამხედველობა

3 RIA-ს დანერგვა ანგარიშვალდებულებისა და შესაძლებლობების გაზრდის გზით

- ✓ საჯარო მოხელეების შესაბამისად გადამზადება
- ✓ დეტალურად გაწერილი სახელმძღვანელო და RIA-ს არასავალდებულოობა მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში
- ✓ ანგარიშვალდებულებასა და შედეგებზე ორიენტირებული პროცესის არსებობა

ეფექტიანი RIA-ს დანერგვა: საკვანძო ელემენტები

4 RIA-ს მიზნობრივი და შესაბამისი მეთოდოლოგიის არსებობა

- ✓ მეთოდოლოგიის სიმარტივე და მოქნილობა
- ✓ სიდრმისული ანალიზს ყოველთვის არ მოთხოვნი
- ✓ მონაცემების შექმნა, შეგროვება, დამუშავება, ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და გაზიარება
- ✓ RIA-ს ინტეგრირება რეგულირების ყოველ ეტაპზე და მისი საწყისი ეტაპიდანვე დაწყება

5 RIA-ს მუდმივი ზედამხედველობა, შეფასება და გაუმჯობესება

- ✓ რეგულაციის განხორციელების შემდეგ, მისი რეალური გავლენების დამტკიცება
- ✓ RIA-ს სისტემებში **ზედამხედველობის, შეფასებისა და გაუმჯობესების მექანიზმის არსებობა**
- ✓ მარეგულირებელი გადაწყვეტილებების (აღქმულ) ხარისხზე RIA-ს გავლენის რეგულარული და სიდრმისული შეფასება
- ✓ გავლენების შეფასება იმ შემთხვევაში, როდესაც RIA-ს ორიგინალი და საბოლოო ინიციატივა ერთმანეთს არ ემთხვევა
- ✓ **სამეთვალყურეო ორგანოების საქმიანობის სისტემატური შეფასება**